

2016-02-22

Dnr 2016/130

Finansinspektionen

Remissvar angående promemorian Förslag till ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde

(Fi Dnr 16-742)

Sammanfattning

Riksgäldskontoret (fortsättningsvis Riksgälden) stödjer Finansinspektionens föreslagna höjning av den kontracykliska kapitalbufferten från 1,5 procent till 2 procent. Systemriskerna i den finansiella sektorn har sedan en tid tillbaka trendmässigt ökat och det finns idag få tecken som talar för att trenden kommer att brytas inom kort. Tillsammans med bankernas höga utlåning, särskilt till hushållen, gör detta att Riksgälden menar att det är rimligt att den kontracykliska kapitalbufferten ligger på en relativt hög nivå.

Detaljerade synpunkter

Finansinspektionen föreslår att den kontracykliska kapitalbufferten ska höjas från 1,5 procent till 2 procent för att öka motståndskraften i det finansiella systemet. Bakgrunden är att Finansinspektionen bedömer att systemriskerna kopplade till finansiella obalanser har ökat något sedan i juni 2015, då bufferten höjdes till 1,5 procent. De ökade riskerna beror i huvudsak på en hög kreditillväxt och en snabb utlåning till hushållen.

Riksgälden delar Finansinspektionens bild att svensk ekonomi idag utvecklas starkt. Utvecklingen drivs framförallt av inhemska faktorer som konsumtion av sällanköpsvaror och bostadsinvesteringar. Det låga ränteläget driver på den inhemska efterfrågan, samtidigt som det bidrar till att kronan är relativt svag. Bostadspriserna för såväl villor som bostadsrätter har i princip legat stilla sedan hösten 2015, men den långa trenden med stigande bostadspriser och skuldsättning hos hushållen är emellertid fortfarande bekymmersam. Den närmaste tiden kommer skuldsättningen sannolikt att öka till följd av de stora bostadsinvesteringarna som sker idag, investeringar som i ett samhällsekonomiskt perspektiv är önskvärda för att avhjälpa problem på bostadsmarknaden. Men det exceptionellt låga ränteläget, och i synnerhet de ekonomiska aktörernas förväntningar om att räntan kommer att vara låg under en mycket lång tid framöver, kan ytterligare bidra till att hushållens skuldsättning ökar.

Riksgälden delar uppfattningen att en snabbt ökande skuldsättning kan leda till ökade systemriskerna i den finansiella sektorn. Det finns generellt ett negativt samband mellan hushållens skuldsättning och konsumtionsutveckling under och efter en finansiell kris. Om den totala efterfrågan faller kraftigt riskerar det att leda till större kreditförluster i bankerna, vilket i sin tur kan leda till en kreditåtstramning i ekonomin som ytterligare bidrar till konjunkturedgången. Det finns alltså en risk att det uppstår en självförstärkande negativ spiral med fallande konsumtion och svag efterfrågan.

Sedan Finansinspektionen höjde den kontracykliska kapitalbufferten senast, i juni 2015, finns det tecken på att de finansiella systemriskerna har ökat något. Den senaste tiden har den uppåtgående trenden blivit allt mer tydlig och det finns få tecken som talar för att den kommer att brytas inom den närmaste tiden. I kombination med den ökade utlåningen i bankerna, särskilt till hushållen, gör det att Riksgälden menar att det är rimligt att den kontracykliska kapitalbufferten ligger på en relativt hög nivå. Riksgälden stödjer därför Finansinspektionens föreslagna höjning till 2 procent.

I detta ärende har riksgäldsdirektör Hans Lindblad beslutat efter föredragning av Åsa Andersson. I den slutliga beredningen har även Marianna Blix Grimaldi deltagit.

Hans Lindblad, beslutande

Åsa Andersson, föredragande